

**Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și
Piețe**

Raport anual

2013

Introducere din partea președintelui

Al treilea an de activitate a Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA) în calitate de autoritate de reglementare a piețelor de valori mobiliare din Uniunea Europeană (UE) a fost marcat de o serie de progrese în exercitarea mandatului acesteia și de realizări semnificative în activitatea de cooperare extinsă. O comparație cu edițiile anterioare ale raportului anual arată o creștere a responsabilităților și a competențelor pe care ESMA le exercită în îndeplinirea obiectivelor stabilite de către Parlamentul European și Consiliu.

Mandatul ESMA se aplică unei largi game de activități financiare desfășurate pe piețele de valori mobiliare din UE, de la tranzacționarea de derivate complexe la fonduri speculative, supravegherea entităților precum agențiile de rating de credit și registrele centrale de tranzacții până la gestionarea fondurilor de investiții și vânzarea lor către public. Cu toate acestea, responsabilitatea pentru aceste domenii largi și diverse se bazează pe un obiectiv foarte clar de protejare a investitorilor și de asigurare a stabilității piețelor noastre financiare.

Fundamentul pentru majoritatea activităților ESMA a continuat să fie reprezentat de punerea în aplicare a modificărilor de reglementare și de supraveghere identificate de UE ca fiind necesare pentru a face față crizei financiare și pentru a-și îndeplini angajamentele asumate la nivel global de a construi un sistem financiar mai rezistent.

Cu toate că îndeplinirea acestor obiective și realizarea sarcinilor aferente poate părea o provocare uriașă, consider că, de la crearea sa, ESMA a funcționat bine în ceea ce privește desfășurarea unei activități de înaltă calitate și respectarea unor termene dificile și cu resurse limitate. Aceasta nu este doar opinia mea, ci a fost confirmată într-un raport al Fondului Monetar Internațional din martie 2013, care a constatat că ESMA a avut performanțe bune în special în legătură cu dezvoltarea cadrului unic de reglementare și supravegherea directă a agențiilor de rating de credit. De asemenea, în 2013, am făcut obiectul unei analize a Comisiei Europene privind Sistemul European de supraveghere financiară (ESFS). Se preconizează că rezultatele analizei vor fi publicate în prima jumătate a anului 2014.

Analiza ESFS a inclus toată activitatea ESMA, precum și modul în care aceasta și-a atins obiectivele, atât în calitate de organism independent, cât și ca membru al rețelei ESFS. Aceasta a implicat o colaborare strânsă cu autoritățile naționale competente din statele membre și o relație strânsă de lucru cu colegii noștri din cadrul autorităților europene de supraveghere (ESA): Autoritatea Bancară Europeană (ABE); Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii

Ocupaționale (EIOPA); și Comitetul european pentru risc sistemic (CERS).

Una dintre principalele sarcini ale ESMA, unică între cele trei ESA, este supravegherea actorilor-cheie de pe piață. Obiectul nostru principal îl reprezintă agențiile de rating de credit (CRA), dar misiunea noastră de supraveghere s-a extins odată cu înregistrarea a șase registre centrale de tranzacții. Acest lucru consolidează și mai mult rolul și contribuția noastră la supravegherea paneuropeană, registrele centrale de tranzacții fiind esențiale pentru atingerea obiectivului de transparență sporită pentru piețele instrumentelor financiare derivate.

ESMA a dezvoltat un regim de supraveghere eficient pentru agențiile de rating de credit și a desfășurat o activitate importantă de supraveghere on site a CRA, cel mai recent în cadrul procesului privind ratingurile suverane. Ancheta a identificat domenii care pot fi îmbunătățite în legătură cu independența și evitarea conflictelor de interese, confidențialitatea informațiilor de rating suveran, calendarul de publicare a acțiunilor de rating și resursele alocate pentru ratingurile suverane.

În ceea ce privește contribuția ESMA la cadrul unic de reglementare, o componentă esențială a fost legată de Regulamentul privind infrastructura pieței europene (EMIR), în privința căruia am finalizat standardele tehnice necesare pentru punerea sa în aplicare și am început procesul de consultare cu privire la obligațiile de compensare pentru instrumente financiare derivate. De asemenea, am elaborat standarde tehnice pentru fondurile de investiții alternative, am furnizat consultanță tehnică Comisiei Europene cu privire la Directiva privind prospectul și am elaborat ghiduri și recomandări pentru o gamă largă de subiecte, inclusiv investiții alternative, Regulamentul privind agențiile de rating de credit (CRA), organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) și fondurile tranzacționate la bursă (ETF), Directiva privind piețele și instrumentele financiare (MiFID) și vânzarea în lipsă.

Privind spre viitor, acum că prima fază a reformei de reglementare este finalizată, trebuie să ne concentrăm asupra punerii în aplicare și supravegherii. Reglementarea este credibilă doar atunci când este pusă în aplicare și supravegheată în mod eficient.

Prin urmare, punerea în aplicare a reformei de reglementare este în prezent, o prioritate pentru noi, iar aspectul convergenței supravegherii rămâne o provocare importantă pentru ESMA. Pentru a îmbunătăți organizarea și guvernanta activității noastre de convergență, ESMA a introdus modificări menite să consolideze instrumentul nostru de evaluare inter pares, cu mai multe vizite la fața locului și mai multe echipe de evaluare, care să analizeze în profunzime aspecte de supraveghere de actualitate.

În 2013, am înregistrat progrese în promovarea convergenței practicilor de supraveghere în cele 28 de state membre, prin realizarea de evaluări inter pares referitoare la punerea în aplicare a legislației privind fondurile de pe piața monetară și a Directivei privind abuzul de piață și prin emiterea de avize cu privire la fondurile alternative, prospecte, contrapartidele centrale și OPCVM. Toate acestea au contribuit la practici comune la nivel transfrontalier. De asemenea, am fost activi în promovarea unei abordări comune pentru aplicarea standardelor de raportare financiară prin dezvoltarea de *Priorități în materie de aplicare a legii comune a UE*, care evidențiază domeniile asupra cărora se vor concentra toate autoritățile de aplicare din UE atunci când revizuiesc situațiile financiare pentru anul 2013. De asemenea, am publicat un studiu care a analizat situațiile financiare ale instituțiilor financiare europene pentru a evalua comparabilitatea între instituții, transparența și conformitatea cu cerințele IFRS. Acest lucru este de o importanță deosebită, având în vedere evaluarea calității activelor băncilor care va fi efectuată în 2014 de Mecanismul unic de supraveghere nou-înființat.

Continuăm să înregistrăm progrese în domeniul protecției investitorilor, prin elaborarea de ghiduri, colectarea și analizarea datelor privind tendințele de consum financiar, precum și o avertizare a investitorilor cu privire la contractele pe diferențe, în comun cu ABE Considerăm că un aspect critic pentru consolidarea progresului nostru în domeniu va fi finalizarea pachetelor de produse de investiții de retail (PPIR) și MiFID II/MiFIR în 2014. Reforma de reglementare din ultimii ani nu a îmbunătățit suficient protecția consumatorului financiar. În anii următori trebuie să asigurăm echilibrul între preocupările de stabilitate prudentială și preocupările de protecție a investitorilor. Sunt optimist că, datorită legislației viitoare, putem avea o contribuție semnificativă la protecția consumatorului de produse financiare.

În ceea ce privește stabilitatea financiară, ne-am intensificat activitatea de identificare și măsurare a riscurilor de pe piețele de valori mobiliare, atât prin publicații, cum ar fi raportul *Tendințe, riscuri și vulnerabilități* și tablourile riscurilor, precum și prin contribuția noastră la lucrările Comitetului mixt al ESA și participarea noastră la CERS. Alături de identificarea riscurilor și analiza economică, una dintre realizările cele mai importante ale anului 2013 a fost realizarea, împreună cu ABE și autoritățile naționale, a proiectului cu privire la principiile pentru gestionarea proceselor de stabilire indicilor financiari în UE.

Reforma piețelor financiare la nivel global a presupus implicarea continuă a ESMA într-o gamă largă de activități și organisme internaționale. Aceasta a inclus participarea la activitatea de coordonare internațională a reformei instrumentelor financiare derivate extrabursiere, echivalența agențiilor de rating de credit și regimurilor instrumentelor derivate și facilitarea

încheierii a peste 1 000 de memorandumuri de înțelegere privind cooperarea în domeniul supravegherii fondurilor de investiții alternative între cele 28 de autorități din statele membre ale UE și autoritățile dintr-un număr mare de țări terțe. De asemenea, participăm la lucrările Consiliului pentru Stabilitate Financiară (FSC), Comitetului pentru sisteme de plăți și de decontare (CPSS), Grupului autorităților de reglementare a instrumentelor financiare derivate extrabursiere (OTC) și IOSCO, în cadrul căreia ESMA a devenit din 2013 observator în Consiliul IOSCO.

ESMA continuă să se asigure că toate părțile interesate relevante au posibilitatea de a contribui și de a furniza informații cu privire la deciziile noastre printr-o serie de căi, inclusiv consultări deschise, publice, audieri și interacțiunea cu grupurile de lucru consultative și Grupul părților interesate din domeniul valorilor mobiliare și piețelor (SMSG). Aș dori să mulțumesc tuturor părților interesate pentru contribuțiile lor valoroase la ESMA în anul 2013. Mandatul primilor membri ai SMSG a expirat în 2013 și, privind retrospectiv, SMSG a avut succes în primul său mandat. Aștept cu nerăbdare să continuăm cooperarea noastră excelentă cu al doilea SMSG.

De asemenea, aș dori să mulțumesc întregului personal al ESMA pentru eforturile intense, angajamentul și sacrificiul lor, esențiale în acești ani de formare ai ESMA. La final, doresc să le mulțumesc sincer colegilor mei din cadrul autorităților naționale de pe teritoriul UE, care, în calitate de membri în Consiliul supraveghetorilor, dedică resurse de timp și energie considerabile pentru progresul ESMA. Membrii Consiliului de administrație sunt dublu implicați prin acordarea de asistență și consiliere pentru a se asigura că autoritatea își îndeplinește obiectivele. Membrii consiliilor noastre atât individual, cât și prin instituțiile lor, aduc ESMA contribuții valoroase, care sunt esențiale pentru crearea unei culturi de supraveghere cu adevărat comune la nivelul UE.

Steven Maijoor

Președinte

Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe

Introducere din partea directorului executiv

Anul 2013 a fost al treilea an de existență al Autorității Europene pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA). Din punct de vedere organizatoric, se poate afirma că ESMA a „evoluat”. Întrucât evoluția este un proces în curs de desfășurare, acesta a însemnat că autoritatea de reglementare a piețelor de valori mobiliare din UE a trebuit să se dezvolte și să evolueze pe mai multe fronturi diferite în 2013. Analizând numai programul nostru de lucru și gama de aspecte pe care le-am abordat în 2013, se poate înțelege ce sarcină solicitantă este și continuă să fie aceasta. Prin urmare, în calitate de director executiv, sunt încântată să raportez cu privire la ceea ce a însemnat anul 2013 în ceea ce privește dezvoltarea și evoluția ESMA ca organizație. ESMA a fost în măsură să își îndeplinească în 2013, în raport cu obiectivele sale, multiplele responsabilități și sarcini (astfel cum sunt specificate în programul de lucru) și numeroasele cereri suplimentare cu care se confruntă de-a lungul anului în ceea ce privește stabilirea standardelor, supravegherea și dezvoltarea organizațională.

Pentru a ține pasul cu responsabilitățile și sarcinile suplimentare ale ESMA în 2013, numărul angajaților ESMA a crescut cu mai mult de 50 %, la 139 de angajați, până la sfârșitul anului. Noi colegi dintr-o mare varietate de medii profesionale s-au alăturat ESMA, permițând astfel autorității să-și îmbogățească baza de experiențe și competențe. Creșterea personalului s-a reflectat, de asemenea, în progrese substanțiale în îmbunătățirea sistemelor și procedurilor, precum și a proceselor noastre interne, în sens general, ceea ce a condus în ansamblu la un pas înainte semnificativ în eficiența operațională a ESMA. Analizând în perspectivă lunga listă de responsabilități, de sarcini în curs și de sarcini noi, în temeiul EMIR, MiFID II sau al altor dispoziții legislative, ESMA va trebui să dezvolte în continuare personalul existent și să atragă personal nou, precum și să continue să-și îmbunătățească eficiența organizațională.

Conturile anuale ale ESMA pentru 2013 reflectă, de asemenea, evoluția autorității. În 2013, bugetul anual al ESMA a crescut cu aproximativ 8 milioane EUR comparativ cu anul precedent, de la 20,2 milioane EUR la 28,1 milioane EUR în 2013. Aceasta reprezintă o creștere globală de 39 %, care este impresionantă, dar și deosebit de necesară pentru a permite ESMA să aibă capacitatea și competența pentru a-și îndeplini sarcinile suplimentare prevăzute de noua legislație a UE. Cu autorizarea a șase noi registre centrale de tranzacții și a unor agenții noi de

rating de credit, sursele de finanțare a ESMA reflectă, de asemenea, creșterea rolului de supraveghetor al autorității: în 2013, 23 % din bugetul nostru a provenit din taxele achitate de entitățile autorizate.

Anul 2013 a fost într-o oarecare măsură un punct de cotitură pentru ESMA în ceea ce privește trecerea de la rolul său tradițional de elaborare de politici la un rol orientat mai degrabă spre punere în aplicare și supraveghere, cu responsabilitate de supraveghere directă pentru un set extins de entități ale pieței financiare și mai multe sarcini în curs cu privire la punerea în aplicare, convergența în materie de supraveghere și analiza și monitorizarea datelor. Prin urmare, acesta a fost un an important pentru dezvoltarea în continuare a ESMA ca organizație. Permiteți-mi să ilustrez această schimbare a obiectivului central pe baza dosarului privind EMIR. Aducerea sub supravegherea autorităților de reglementare a tranzacționării instrumentelor derivate extrabursiere, prin impunerea raportării tranzacțiilor, a compensării centrale și a diminuării riscurilor este o modificare importantă care va face din piețele instrumentelor financiare derivate un loc mai sigur. În afară de activitatea intensă de stabilire de standarde pe care ESMA a trebuit să o realizeze în conformitate cu EMIR, modificarea modului în care funcționează tranzacționarea instrumentelor derivate a însemnat, de asemenea, că ESMA și-a consolidat rolul de supraveghetor paneuropean, prin preluarea supravegherii a șase registre centrale de tranzacții recent autorizate din UE. De asemenea, ESMA a jucat un rol cheie, împreună cu autoritățile naționale competente, în începerea pregătirii colegiilor de supraveghere, care vor autoriza și supraveghea casele de compensare europene. În final, EMIR a însemnat, de asemenea, un angajament internațional sporit pentru ESMA în materie de discuții active cu omologii noștri din alte jurisdicții-cheie în materie de piețe ale instrumentelor financiare derivate și cu organisme internaționale de standardizare precum IOSCO și Consiliul pentru Stabilitate Financiară (FSC). Este clar că MiFID II va conduce la unele evoluții similare care vor impune ESMA să se asigure că structura sa organizatorică este în măsură să facă față nu numai elaborării inițiale a normelor, ci și provocărilor continue legate de punerea în aplicare a acestora.

Rolul mai important acordat de ESMA aspectelor operaționale și de punere în aplicare poate fi constatat, de asemenea, în dezvoltarea unor sisteme informatice cheie care au fost fie finalizate, fie inițiate în 2013. Este importantă instituirea unor sisteme comune care să permită utilizarea și compararea datelor între autoritățile de reglementare de la nivel național și european și schimbul de informații pentru a permite supraveghetorilor să analizeze și să monitorizeze evoluțiile importante ale pieței astfel încât Sistemul european de supraveghere financiară să

poată funcționa eficient. De asemenea, multe dintre sistemele informatice au scopul final important de creștere a transparenței și a informării utilizatorilor și investitorilor de pe piețele financiare ale UE.

Aș dori să mulțumesc călduros tuturor celor care au contribuit la activitatea ESMA în 2013. În primul rând, tuturor membrilor personalului ESMA, fără a căror dăruire, angajament și eforturi neobosite nu ar fi fost posibile realizările din 2013. Sunt profund recunoscătoare pentru faptul că am putut să lucrez în fiecare zi cu astfel de colegi fantastici. Succesul ESMA se bazează pe oamenii săi și aștept cu nerăbdare să lucrez în continuare cu toți.

De asemenea, aș dori să mulțumesc omologilor noștri din cadrul autorităților de reglementare din Europa și dincolo de granițele sale pentru contribuția lor importantă și buna cooperare, precum și părților interesate pentru contribuția lor valoroasă. În fine, mulțumesc actualilor și foștilor membri ai Consiliului de administrație, precum și ai Consiliului supraveghetorilor ESMA. ESMA a putut avea atât de mult succes în anul 2013 doar datorită efortului nostru comun, puternic și încununat de succes.

Verena Ross

Director executiv

Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe

1. Rolul și obiectivele ESMA

Înființată în ianuarie 2011, ESMA este responsabilă cu creșterea protecției investitorilor și promovarea unor piețe financiare stabile și funcționale în Uniunea Europeană (UE). Ca instituție independentă, ESMA atinge aceste obiective prin elaborarea unui cadru unic de reglementare pentru piețele financiare ale UE și prin asigurarea aplicării unitare a acestuia la nivelul întregii Uniuni Europene, contribuind totodată la supravegherea firmelor de servicii financiare, cu o prezență paneuropeană, fie prin supraveghere directă, fie prin coordonarea activă a activității naționale de supraveghere.

Obiectivele ESMA

Reglementarea solidă și eficace a piețelor valorilor mobiliare este esențială pentru creșterea, integritatea și eficiența piețelor financiare și economiei UE. Reglementarea și supravegherea eficace reprezintă un factor esențial pentru obținerea și menținerea încrederii în rândul participanților pe piață. Pentru a promova astfel de condiții, ESMA a fost creată ca o autoritate independentă a UE, cu scopul de a îmbunătăți armonizarea atât a normelor, cât și a practicilor

de supraveghere.

Pentru a obține norme armonizate și punerea în aplicare a acestora la nivelul întregii Uniuni, ESMA servește drept organism de standardizare în legătură cu legislația în domeniul valorilor mobiliare și asigură consultanță tehnică în cazul în care este împuternicită de Comisia Europeană (CE). De asemenea, ESMA joacă un rol important în supravegherea directă a actorilor financiari cu prezență paneuropeană, cum ar fi agențiile de rating de credit sau registrele centrale de tranzacții actuale. De asemenea, ESMA participă la supravegherea contrapartidelor centrale prin colegii de supraveghere.

Raportul anual al ESMA este un instrument important pentru garantarea responsabilității în ceea ce privește realizarea de către autoritate a obiectivelor sale și a programului anual de lucru. Rolul ESMA poate fi mai bine înțeles prin cele cinci obiective pe care și le-a stabilit aceasta, și anume:

Stabilitatea financiară

Pentru ca ESMA să contribuie la protejarea stabilității financiare a piețelor valorilor mobiliare din Uniunea Europeană este esențial ca aceasta să analizeze continuu tendințele și să identifice, într-o etapă timpurie, potențialele riscuri și vulnerabilități la nivel microprudențial. ESMA realizează acest lucru, transfrontalier și intersectorial, prin realizarea de analize economice ale piețelor europene ale valorilor mobiliare și de modele ale impactului potențialelor evoluții ale pieței.

ESMA informează instituțiile europene, celelalte autorități europene de supraveghere și Comitetul european pentru risc sistemic (CERS), periodic și ad-hoc, cu privire la constatările sale. Compilarea micro-datelor colectate la nivel de supraveghere este esențială pentru identificarea acumulării potențialelor macro-riscuri pentru economie în ansamblul său. Prin urmare, este foarte important ca toți factorii de decizie competenți să fie informați în mod regulat, inclusiv, la nivelul UE, Comitetul pentru servicii financiare și Platforma pentru stabilitate financiară a Comitetului economic și financiar. De la începutul anului 2013, ESMA a publicat, de asemenea, rapoarte bianuale pentru a crește gradul de sensibilizare cu privire la riscurile, tendințele și vulnerabilitățile de pe piețele de valori ale UE. ESMA contribuie totodată la promovarea stabilității financiare prin coordonarea măsurilor de urgență la nivelul întregii UE.

Protecția investitorilor

O altă sarcină importantă a ESMA este să se asigure că interesele investitorilor sunt satisfăcute în mod corespunzător. ESMA realizează acest lucru prin promovarea transparenței, a simplității și a corectitudinii pe piețele valorilor mobiliare pentru consumatorii de produse sau servicii financiare. Pentru a garanta că investitorii beneficiază de același nivel de protecție indiferent de punctul de vânzare sau de produsul vândut, ESMA colectează, analizează și întocmește rapoarte cu privire la tendințele de consum, promovând, în același timp, atât cunoștințele financiare, cât și inițiativele în materie de educație și contribuind la extinderea normelor comune de informare. Activitatea ESMA în domeniu include obiectivul de a se asigura că informațiile financiare furnizate investitorilor de către participanții de pe piață sunt clare, ușor de înțeles și în

conformitate cu normele existente.

Este important ca ESMA să monitorizeze activitățile financiare noi și existente, întrucât acest lucru îi permite să evalueze necesitatea adoptării de ghiduri și recomandări cu scopul de a promova piețe ale valorilor mobiliare sigure și solide, îmbunătățind astfel protecția investitorilor în întreaga Uniune.

În cazul în care ESMA identifică produse care pot prezenta în mod inerent amenințări grave pentru investitori, aceasta ia în considerare emiterea de avertismente. În cazul în care propunerile legislative actuale intră în vigoare, ESMA va putea pe viitor să interzică temporar, în ultimă instanță, anumite produse.

Cadrul unic de reglementare

În rolul său de organism de standardizare, ESMA lucrează la instituirea unor standarde tehnice și de punere în aplicare armonizate în diferite domenii de reglementare a valorilor mobiliare. Prin elaborarea unor astfel de standarde, ESMA contribuie la instituirea unui cadru unic de reglementare la nivelul UE, aplicabil tuturor participanților de pe piață, și la crearea unor condiții de concurență echitabile în întreaga Uniune Europeană.

Convergența

ESMA a fost înființată pentru a promova convergența în materie de supraveghere, reducând astfel arbitrajul de reglementare care rezultă din diferite practici în întreaga UE. Diferitele practici de supraveghere au potențialul de a submina nu doar integritatea, eficiența și funcționarea ordonată a piețelor, ci și, în ultimă instanță, stabilitatea financiară.

Pentru a încuraja practicile corecte și echilibrate de supraveghere, ESMA desfășoară evaluări inter pares ale legislației UE existente în domeniul valorilor mobiliare. De asemenea, ESMA deține o serie de instrumente pentru realizarea convergenței în materie de reglementare, inclusiv emiterea de avize și întrebări și răspunsuri, desfășurarea de medieri și, în ultimă instanță, o procedură privind încălcarea legislației Uniunii.

Autoritatea urmărește să utilizeze activitatea sa de convergență pentru a-și direcționa activitățile în alte domenii ale programului de lucru, inclusiv îmbunătățirea cadrului unic de reglementare, prin emiterea de ghiduri și recomandări în domenii în care există diferențe de aplicare și prin furnizarea de consiliere Comisiei în domeniile în care poate fi necesară revizuirea legislației pentru alinierea practicilor de supraveghere.

Supravegherea

Competențele de supraveghere directă ale ESMA se axează pe două grupuri de participanți pe piețele financiare și anume agențiile de rating de credit și registrele centrale de tranzacții. Începând cu 1 iulie 2011, ESMA este organismul UE responsabil cu înregistrarea și supravegherea agențiilor de rating de credit. De la începutul anului 2013, ESMA are competențe de supraveghere directă în ceea ce privește registrele centrale de tranzacții și participă la colegiile de supraveghere care înregistrează și monitorizează contrapartidele centrale.

2. Operațiunile, bugetul și structura ESMA

ESMA este împărțită în șase divizii/unități, care se ocupă cu Piețe, investiții și raportare, Agenții de rating de credit, Analiză economică și cercetare, Aspecte juridice, Cooperare și convergență și Operațiuni. Autoritatea este prezidată de Steven Maijoor, președinte, în timp ce Verena Ross, directorul executiv, este responsabilă pentru gestionarea de zi cu zi. Carlos Tavares acționează în calitate de vicepreședinte al ESMA și este supleant al președintelui ESMA. Președintele și directorul executiv sunt sprijiniți de echipa de comunicații, echipa de control intern și contabilitate și asistenții lor personali.

În 2013, bugetul anual al ESMA a crescut cu aproximativ 8 milioane EUR comparativ cu anul precedent, de la 20,2 milioane EUR în 2012 la 28,1 milioane EUR în 2013. Sursele de finanțare s-au diversificat în 2013, deoarece, pentru prima dată, s-au primit taxe de la registrele centrale de tranzacții în urma înregistrării a șase registre centrale de tranzacții în trimestrul al IV-lea din 2013. ESMA este finanțată în prezent din patru fluxuri separate de venituri, și anume de autoritățile naționale competente din statele membre (12,9 milioane EUR în 2013, reprezentând 46 % din totalul veniturilor), printr-o subvenție de echilibru a Uniunii Europene (8,6 milioane EUR, reprezentând 31 %), prin taxele percepute de la agențiile de rating de credit (5,7 milioane EUR, reprezentând 20%) și prin taxele percepute de la registrele centrale de tranzacții (0,83 milioane EUR, reprezentând 3 %).

Bugetul total pentru 2013 al ESMA este defalcat după cum urmează:

- 28,189 milioane EUR – bugetul total pentru 2013 (C1-credite)
- 26,2 milioane EUR sau 93 % din buget a fost angajat
- 20,4 milioane EUR sau 73 % din buget a fost cheltuit până la sfârșitul lunii decembrie 2013
- restul de 5,8 milioane EUR vor fi plătite în 2013

Mai multe detalii despre fluxurile de lucru pot fi consultate în versiunea completă a raportului anual pentru 2013 al ESMA, care este disponibil în limba engleză pe site-ul ESMA la: www.esma.europa.eu

Guvernanța și gestionarea ESMA

Două organisme decizionale guvernează ESMA: Consiliul supraveghetorilor și Consiliul de administrație. Începând din 2011, președintele cu normă întreagă al ESMA este Steven Maijoor, iar director executiv este Verena Ross. Ambii își desfășoară activitatea la sediul ESMA din Paris și au un mandat de cinci ani, care poate fi prelungit o singură dată. Președintele este responsabil cu pregătirea lucrărilor Consiliului supraveghetorilor și prezidează atât reuniunile Consiliului supraveghetorilor, cât și reuniunile Consiliului de administrație. De asemenea, președintele reprezintă autoritatea pe plan extern. Supleantul său este Carlos Tavares, vicepreședinte al ESMA.

Directorul executiv este responsabil de funcționarea zilnică a autorității, inclusiv de aspectele legate de personal, elaborarea și punerea în aplicare a programului anual de lucru, elaborarea

proiectului de buget al autorității și pregătirea lucrărilor Consiliului de administrație.

Consiliul supraveghetorilor ESMA

Pe lângă președintele ESMA, Consiliul supraveghetorilor este alcătuit din șefii a 28 de autorități naționale competente responsabile cu reglementarea și supravegherea valorilor mobiliare – în cazul în care există mai multe autorități naționale într-un stat membru, autoritățile respective vor conveni care dintre șefii acestora le va reprezenta –, un observator din partea Comisiei, câte un reprezentant al ABE și EIOPA și un reprezentant al CERS. În plus, Norvegia, Islanda și Liechtenstein participă în calitate de observatori permanenți. Directorul executiv al ESMA participă la consiliu, dar nu are drept de vot. Consiliul ghidează activitatea autorității și deține responsabilitatea decizională finală în ceea ce privește adoptarea standardelor, avizelor, recomandărilor, ghidurilor și a altor decizii ale ESMA, inclusiv oferirea de consiliere pentru instituțiile UE. Consiliul este sprijinit de o serie de comisii permanente și grupuri de lucru ale ESMA care se ocupă de aspectele tehnice (mai multe detalii la p. x).

Membrii actuali ai consiliului și rezumatele proceselor-verbale ale reuniunilor acestuia din 2013 sunt disponibile pe site-ul ESMA la: www.esma.europa.eu/bos

Consiliul de administrație al ESMA

Consiliul de administrație al ESMA este alcătuit din șase membri (și câte un supleant pentru fiecare) selectați de Consiliul supraveghetorilor dintre membrii săi, plus președintele ESMA, Directorul executiv, vicepreședintele ESMA și un reprezentant din partea Comisiei sunt prezenți ca participanți fără drept de vot (cu excepția chestiunilor bugetare, în cazul cărora Comisia are drept de vot).

Rolul principal al Consiliului de administrație este de a se concentra asupra aspectelor de administrare a autorității, cum ar fi dezvoltarea și punerea în aplicare a unui program de lucru multianual și chestiuni legate de buget și de resursele de personal.

Membrii actuali ai Consiliului de administrație și rezumatele proceselor-verbale ale reuniunilor acestuia din 2013 sunt disponibile pe site-ul ESMA la: www.esma.europa.eu/mb

Grupul ESMA al părților interesate din domeniul valorilor mobiliare și piețelor

Grupul părților interesate din domeniul valorilor mobiliare și piețelor (SMSG) a fost înființat în temeiul Regulamentului ESMA cu scopul de a facilita consultarea cu părțile interesate în domenii relevante pentru sarcinile ESMA. ESMA trebuie să consulte SMSG cu privire la proiectele sale de standarde tehnice și de ghiduri. Cei 30 de membri ai SMSG s-au reunit pentru prima dată în luna iulie a anului 2011 și au fost desemnați de ESMA pentru o perioadă de doi ani și jumătate în urma unui apel deschis de depunere a candidaturilor. Aceștia reprezintă participanții pe piețele financiare și angajații acestora, consumatorii și alți utilizatori persoane

fizice de servicii financiare, utilizatorii de servicii financiare și întreprinderile mici și mijlocii.

Grupul s-a reunit de șapte ori în 2013, iar în două dintre ocazii a organizat reuniuni împreună cu Consiliul supraveghetorilor ESMA. Grupul a emis numeroase recomandări, avize și rapoarte pe teme legate de activitățile ESMA de elaborare a politicilor. Rezumatele proceselor-verbale ale reuniunilor, precum și raportul anual al grupului, sunt disponibile pe site-ul ESMA. La sfârșitul anului 2013, a fost ales un SMSG nou format, care și-a început activitatea din ianuarie 2014.

www.esma.europa.eu/smsg

Caracteristicile organizaționale ale ESMA

Următoarele șase caracteristici descriu ESMA și modul în care aceasta își îndeplinește misiunea și obiectivele:

- **europeană:** Atunci când își duce la îndeplinire sarcinile, ESMA acționează în interesul UE. Organizația reflectă diversitatea UE;
- **independentă:** ESMA este independentă de instituțiile UE, autoritățile naționale și participanții de pe piețele financiare;
- **cooperativă:** ESMA formează, împreună cu autoritățile naționale, o rețea europeană de autorități de supraveghere a piețelor financiare. Aceasta cooperează cu toate organismele europene relevante, inclusiv cu Autoritatea Bancară Europeană (ABE), Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale (EIOPA) și Comitetul european pentru risc sistemic (CERS), precum și cu autoritățile de reglementare din afara UE;
- **responsabilă:** Procesul decizional al ESMA este transparent și tratează părțile interesate într-o manieră deschisă și incluzivă. Organizația răspunde în fața Parlamentului European, a Consiliului European, a Comisiei Europene și a publicului larg;
- **profesională:** ESMA depune eforturi pentru a atinge excelența profesională prin angajarea de personal de înaltă calitate, cu competențe tehnice solide, cunoștințe și experiență privind piețele financiare, precum și prin respectarea unor practici și proceduri viabile; și
- **eficace:** ESMA își utilizează resursele în mod eficient pentru a-și maximiza impactul în promovarea protecției investitorilor și a unor piețe stabile și funcționale în UE.

3. Realizările ESMA în raport cu obiectivele sale pentru 2013

2.1 Stabilitatea financiară

Stabilitatea financiară este probabil definită cel mai bine drept o situație în care sistemul

financiar în ansamblul său funcționează corespunzător, fără perturbări și în care sistemul – alcătuit din intermediari financiari, piețe și infrastructuri de piețe – este capabil să absoarbă șocurile financiare și reale fără a genera un impact asupra alocării activelor. Stabilitatea financiară înseamnă că sistemul financiar trebuie să poată transfera eficient și fără dificultăți resurse de la titularii de economii la investitori, iar riscurile trebuie evaluate, gestionate și estimate cu precizie.

În această accepțiune, protejarea stabilității financiare necesită identificarea principalelor tendințe, riscuri și vulnerabilități în alocarea resurselor financiare de la titularii de economii la investitori și estimarea sau gestionarea incorectă a riscurilor financiare. O astfel de monitorizare trebuie să fie orientată către viitor: ineficiențele în alocarea capitalului sau deficiențele în estimarea și gestionarea riscului pot afecta stabilitatea financiară și, în ultimă instanță, stabilitatea economică. Monitorizarea evoluțiilor atât la nivel micro, cât și la nivel macro este esențială, reflectându-se în structura organizațională a ESMA, a autorităților sale omoloage din domeniul bancar, ABE, și din domeniul asigurărilor și pensiilor, EIOPA, și, în ultimă instanță, a Comitetului european pentru risc sistemic (CERS), unde informațiile se combină la nivel macro.

Această cooperare este importantă pentru aspectele de stabilitate deoarece intermediarii financiari precum băncile, societățile de asigurări și alți investitori instituționali direcționează activele de la investitor la debitor, iar infrastructurile de piață sunt mijloacele prin care fondurile și activele financiare circulă între cumpărători și vânzători.

Pentru a se conforma cu mandatul său de monitorizare a piețelor financiare, cu scopul de a identifica dezvoltarea de riscuri și pericole pentru stabilitatea financiară, precum și de a estima impactul noilor reglementări și măsuri de politică, în 2013, ESMA a întreprins proiecte de cercetare în profunzime, cum ar fi:

- activitatea comună cu CERS cu privire la contrapartidele centrale și contribuția lor la riscul sistemic;
- o evaluare a impactului Regulamentului privind vânzarea în lipsă și anumite aspecte ale swap-urilor pe riscul de credit;
- o revizuire a principiilor de referință ale pieței financiare și
- un raport privind comercializarea cu amănuntul (retailisation) în UE.

Mai multe detalii despre fluxurile de lucru pot fi consultate în versiunea completă a raportului anual 2013 al ESMA, care este disponibil în limba engleză pe site-ul ESMA: www.esma.europa.eu

2.2 Protecția consumatorului de produse sau servicii financiare

Asigurarea protecției drepturilor consumatorilor este o altă sarcină importantă a ESMA. Autoritatea realizează acest lucru prin promovarea transparenței, a simplității și a corectitudinii pe piețele de valori mobiliare pentru consumatorii de produse sau servicii financiare. Pentru a

garanta că investitorii beneficiază de același nivel de protecție, indiferent de punctul de vânzare sau de produsul vândut, ESMA colectează, analizează și întocmește rapoarte cu privire la tendințele de consum, promovând, în același timp, atât cunoștințele financiare, cât și inițiativele de educație și contribuind la îmbunătățirea normelor comune de informare, astfel încât consumatorii să poată lua decizii investiționale potrivite.

În cazul în care ESMA identifică produse care pot prezenta în mod inerent amenințări grave pentru investitori, aceasta va lua în considerare emiterea de avertismente. Dacă propunerile legislative actuale intră în vigoare, ESMA va avea autoritatea, în ultimă instanță, de a interzice temporar anumite produse. Activitatea ESMA în domeniu include obiectivul de a se asigura că informațiile financiare furnizate investitorilor de participanții de pe piață sunt clare, ușor de înțeles și în conformitate cu normele existente.

În 2013, aceasta a inclus activități privind monitorizarea piețelor și inovația financiară, întrucât aceste aspecte sunt esențiale pentru a identifica posibila prejudiciere a investitorilor. De asemenea, ESMA s-a pregătit să consolideze regimul de protecție a investitorilor în temeiul MiFID II, modificarea actualei directive MiFID.

Protecția investitorilor joacă un rol crucial în reconstruirea încrederii consumatorilor în piețele financiare și depășirea crizei financiare. Legislația actuală privind piețele instrumentelor financiare (MiFID) asigură deja un grad ridicat și armonizat de protecție a investitorilor în instrumente financiare, recunoscându-se pe scară largă că aceasta a condus la schimbări semnificative – inclusiv o mai bună protecție și servicii mai bune pentru investitori. Propunerile MiFID II/MiFIR includ:

- consolidarea cerințelor de fond de protecție a investitorilor (cum ar fi interzicerea stimulentei și stabilirea conceptului de consiliere independentă);
- extinderea obiectivului de reglementare de la distribuirea la producerea de instrumente financiare (governanța produsului);
- extinderea domeniului de aplicare a cadrului de reglementare cu scopul, de asemenea, de a depăși abordarea tradițională de tip izolat (extinderea MiFID la depozite structurate – și anume, aducerea de produse bancare în MiFID) și
- accent pe supraveghere și punere în aplicare cu noi puteri de intervenție asupra produsului.

În afară de pregătirea pentru MiFID II, ESMA, împreună cu ABE, a avertizat investitorii cu privire la contractele pe diferență și a emis ghiduri pentru soluționarea plângerilor în domeniul bancar și al valorilor mobiliare.

Mai multe detalii despre fluxurile de lucru pot fi consultate în versiunea completă a raportului anual 2013 al ESMA, care este disponibil în limba engleză pe site-ul ESMA la: www.esma.europa.eu

2.3 Supravegherea

Odată cu înființarea Sistemului european de supraveghere financiară (ESFS), s-a decis, de asemenea, promovarea unei abordări europene de supraveghere a actorilor paneuropeni precum colegiile de supraveghere din domeniul bancar și pentru post-tranzacționare (contrapartide centrale). De asemenea, ESMA a fost desemnată drept organism de supraveghere unic pentru agențiile de rating de credit (CRA) în cadrul UE. Aceeași abordare a fost aleasă pentru registrele centrale de tranzacții –depozitele de date care colectează, salvează și pun la dispoziție date referitoare la compensare și decontare, pentru care ESMA a preluat responsabilitatea de supraveghere în 2013. Prin desfășurarea activității de supraveghere a participanților pe piețele financiare cu o prezență paneuropeană, care pot avea un impact asupra integrității piețelor financiare ale UE, ESMA contribuie la viabilitatea și securitatea piețelor financiare, ceea ce, la rândul său, sprijină protecția investitorilor.

În 2013, ESMA a încheiat al doilea an întreg în calitate de organism unic de reglementare responsabil cu înregistrarea, certificarea și supravegherea agențiilor de rating de credit în UE. Pe parcursul anului trecut, atât activitățile de înregistrare, cât și cele de supraveghere au continuat cu un număr tot mai mare de agenții de rating de credit care au fost înregistrate și care se încadrează, prin urmare, sub supravegherea directă a ESMA.

În 2013 se observă o creștere a cererilor de înregistrare. În total, la sfârșitul anului 2013, au fost înregistrate 22 de agenții de rating de credit (la nivel de grup) și două agenții de rating de credit certificate.

În afară de supravegherea agențiilor de rating de credit, în 2013, ESMA a devenit responsabilă, de asemenea, cu supravegherea registrelor centrale de tranzacții active în cadrul Uniunii Europene. Registrele centrale de tranzacții colectează și stochează informații post-tranzacționare privind tranzacțiile cu instrumente financiare derivate, în scopul de a asigura transparență și de a permite autorităților de reglementare să identifice mai ușor posibilele riscuri care decurg din tranzacționarea de instrumente financiare derivate. În conformitate cu EMIR, ESMA este responsabilă cu înregistrarea și supravegherea registrelor centrale de tranzacții din UE, precum și cu recunoașterea registrelor centrale de tranzacții din afara UE.

ESMA a autorizat șase registre centrale de tranzacții și a preluat supravegherea acestora. În conformitate cu EMIR, ESMA are responsabilități directe și exclusive în ceea ce privește înregistrarea și supravegherea registrelor centrale de tranzacții. Aceste depozite de date joacă un rol central în creșterea gradului de transparență a piețelor de instrumente derivate din Europa.

Mai multe detalii despre fluxurile de lucru pot fi consultate în versiunea completă a raportului anual 2013 al ESMA, care este disponibil în limba engleză pe site-ul ESMA la: www.esma.europa.eu

Cadrul unic de reglementare

Criza financiară a expus efectele negative pe care le poate avea legislația aplicată neunitar asupra piețelor financiare, asupra consumatorilor acestora și asupra economiilor în ansamblul lor. Prin urmare, s-a considerat necesară introducerea de instrumente eficiente pentru stabilirea unei aplicări naționale mai armonizate a dreptului UE. Pentru a promova o mai mare coerență în legislația privind valorile mobiliare și aplicarea acesteia, ESMA poate elabora standarde tehnice de reglementare și de punere în aplicare cu scopul de a asigura condiții concurențiale echitabile și o protecție adecvată a investitorilor, detaliind și clarificând în mai mare măsură legislația UE de nivel 1.

Astfel de standarde tehnice urmăresc îmbunătățirea calității și a coerenței activității naționale de supraveghere, consolidarea supravegherii grupurilor transfrontaliere și instituirea unui cadru unic de reglementare la nivelul UE, aplicabil tuturor participanților de pe piețele financiare pe piața internă. ESMA îndeplinește acest rol pentru textele juridice care vizează piețele europene de valori mobiliare (MiFID), infrastructura acestora (EMIR) și funcționarea lor ordonată (vânzarea în lipsă, MAD), precum și prin standarde tehnice de reglementare pentru principalii participanți de pe piețele financiare, cum ar fi agențiile de rating de credit și fondurile de investiții (OPCVM, DAFIA).

În 2013, ESMA a efectuat activități legate de politici cu privire la Regulamentul privind agențiile de rating de credit (CRA); în 2013, ESMA a publicat documentul său de dezbatere privind punerea în aplicare a CRA, în scopul de a colecta informații de la participanții de pe piață cu privire la trei proiecte de standarde tehnice de reglementare, pe care va trebui să îl prezinte Comisiei în 2014. Respectivul standarde tehnice de reglementare se referă la:

- informații privind instrumentele financiare structurate;
- noua Platformă europeană de rating și
- raportarea periodică privind comisioanele percepute de agențiile de rating de credit.

De asemenea, ESMA a furnizat norme de punere în aplicare pentru EMIR, Regulamentul privind infrastructura piețelor europene, care a intrat în vigoare în august 2012 și care își propune să contribuie la stabilitatea financiară prin solicitarea ca anumite produse să fie compensate la nivel central în cazul în care anterior nu existau astfel de cerințe și prin consolidarea supravegherii contrapartidelor centrale și a registrelor centrale de tranzacții. ESMA a primit un rol-cheie în calitate de organism de standardizare al UE, pentru elaborarea de standarde tehnice în domenii precum obligația de compensare pentru instrumentele derivate extrabursiere, derogări de la aceasta și standarde pentru contrapartidele centrale și registrele centrale de tranzacții. De asemenea, ESMA are responsabilități directe de stabilire a categoriilor de instrumente financiare derivate care fac obiectul obligației de compensare, de supraveghere a registrelor centrale de tranzacții și de participare la supravegherea contrapartidelor centrale prin intermediul colegiilor de supraveghere conduse de către autoritățile naționale de supraveghere.

În plus, ESMA a pregătit, de asemenea, detalii privind MiFID II, care ar trebui să contribuie la:

- stabilirea unui cadru unic de reglementare pentru piețele financiare din UE;
- facilitarea uniformizării condițiilor de concurență între statele membre;
- îmbunătățirea supravegherii și a punerii în aplicare;
- reducerea costurilor pentru participanții la piață și
- îmbunătățirea condițiilor de acces și de concurență pe teritoriul UE.

De asemenea, ESMA a depus eforturi pentru revizuirea Regulamentului privind vânzarea în lipsă, a pregătit măsuri de punere în aplicare a viitorului Regulament privind abuzul de piață, a consolidat cadrul pentru fondurile de investiții cu amănuntul și a încheiat acorduri de cooperare pentru supravegherea fondurilor de investiții alternative cu 46 de autorități din afara UE.

Mai multe detalii despre fluxurile de lucru pot fi consultate în versiunea completă a raportului anual 2013 al ESMA, care este disponibil în limba engleză pe site-ul ESMA la: www.esma.europa.eu

2.4 Convergența

ESMA a fost înființată pentru a promova convergența în materie de supraveghere prin reducerea arbitrajului de reglementare rezultat din diferite practici de supraveghere la nivelul întregii UE, care poate submina nu doar integritatea, eficiența și funcționarea ordonată a piețelor, ci și, în ultimă instanță, stabilitatea financiară și protecția investitorilor.

Autoritatea intenționează să își utilizeze activitatea în materie de convergență pentru a-și direcționa acțiunile în alte domenii ale programului de lucru, inclusiv îmbunătățirea cadrului unic de reglementare, prin emiterea de ghiduri și recomandări în domenii în care există diferențe de aplicare și prin oferirea de consiliere către CE cu privire la domenii în care ar putea fi necesară revizuirea legislației pentru alinierea practicilor de supraveghere.

În 2013, ESMA a promovat aplicarea convergentă a Regulamentului privind vânzarea în lipsă, a facilitat și a coordonat punerea în aplicare a unor interdicții temporare, precum și aplicarea și executarea coerentă a IFRS.

De asemenea, ESMA facilitează dezvoltarea unui cod de conduită pentru industria consilierii în materie de vot din UE și și-a modificat metodologia de evaluare inter pares.

Cele trei autorități europene de supraveghere (ESA) conlucrează pe aspecte trans-sectoriale, în scopul de a asigura abordări coerente în ceea ce privește reglementarea din sectorul bancar, valorile mobiliare și sectorul asigurărilor. Această activitate se desfășoară prin Comitetul mixt al ESA. Anul 2013 a fost crucial pentru Comitetul mixt al celor trei ESA, care a accelerat ritmul pentru a acționa ca un forum pentru schimb și coordonare intersectorială. Sub președinția EIOPA, comitetul s-a concentrat, în special, asupra:

- monitorizării riscurilor;
- protecției consumatorilor și
- exercițiului de revizuire a Sistemului european al supraveghetorilor financiari (SESF).

Mai multe detalii despre fluxurile de lucru pot fi consultate în versiunea completă a raportului anual 2013 al ESMA, care este disponibil în limba engleză pe site-ul ESMA la: www.esma.europa.eu